

İzmir Milletvekili Cemal Tercan ve 3 Arkadaşının, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 1631 Sayılı Kanunla Değişik Geçici 4 ncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Plan Komisyonu Raporu (2/301)

Millet Meclisi Başkanlığına

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 1631 sayılı Kanunla değişik geçici 4 ncü maddesinin değiştirilmesine ait kanun teklifimizi sunuyoruz.

Gereğini rica ederiz.

Saygılarımızla,

İzmir Milletvekili
C. Tercan

İstanbul Milletvekili
H. Tiyaşan

Bursa Milletvekili
K. Önadım

İzmir Milletvekili
A. Demir

GENEL GEREKÇE

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 53 ncü maddesi, yıllık hâsılat tutarı 150 000 liradan aşağı olan çiftçilerin kazançları götürü gider esasına, 150 000 lira veya daha fazla olan çiftçilerin kazançları ise gerçek kazanç usulüne (işletme veya blanço esasına) göre tespit olunur hükmünü koymuştur. Yine aynı Kanunun 55 nci maddesi de, yıllık hâsılat tutarı 150 000 lira ile 500 000 lira arasında bulunan çiftçilerin ziraî kazançlarının, ziraî işletme hesabı esasına göre, yıllık hâsılat tutarı 500 000 lirayı aşan kazançların bilanço esasına göre tespit olunacağını kabul etmiştir.

Ancak, gerek işletme ve gerekse bilanço esasına göre ziraî kazançlarını belirlemek durumunda olan mükellef çiftçiler, Gelir Vergisi Kanununun 56 ve 57 nci maddeleri hükümlerine göre, hem yıllık hâsılatı oluşturan ve hem de yıllık giderleri teşkil eden unsurları zamanında ve usulüne uygun bir biçimde, ayrı ayrı kayda geçirmek ve bunları ilgili belgeleri ile teyit etmek zorundadırlar.

Adeta üstü açık bir fabrika diye nitelenmesi mümkün ve tabiatın her türlü rizikosu ile karşı karşıya bulunan çiftçilik faaliyetinin, gerek zaman ve gerekse mekân yönünden apayrı bir özelliğe sahip olduğu ve bu nedenlerle de hiç bir bakımdan sınaî veya ticarî bir kuruluş faaliyetine benzemediği kuşkusuzdur.

Kabul etmek gerekirken yerine ve türüne göre, bir günlük ve hatta bir saatlik gecikmenin bile büyük önem taşıdığı tarımsal faaliyet içerisinde, işinin başında bulunması gereken çiftçilerden, gelir ve gider kalemlerinin usulü hükümlere uygun olarak tespit ve kayıtlanmasını istemek mükellef çiftçileri aşırı bir zorluğa koşturmak demektir.

Tarımsal faaliyetin kendine özgü yapısı yanında, çiftçilerin ne zamanı, ne yeri ve ne de bilgi yeteneği, bilanço veya işletme hesabı esasının öngördüğü muhasebe kayıtlarını tutmaya elvermediği için, gerçek kazanç usulüne tabi mükellef çiftçilerin dahi, götürü gider usulünden yararlanması zarureti kabul edilmiş ve bu nedenle de, Gelir Vergisi Kanununun geçici 4 ncü maddesi müteaddit defa değişikliğe uğrayarak, götürü gider usulünün 1974 yılı sonuna kadar tatbikine imkân sağlanmıştır.

Söz konusu mükellef çiftçiler yönünden, belirtilen haklı nedenlerin aynen devam edeceği nazara alınarak, üç yıllık bir dönem daha götürü gider usulüne göre vergilendirme imkânı sağlamak amacıyla, işbu teklif hazırlanmıştır.

MADDELERİN GEREKÇESİ

Madde 1. — Gelir Vergisi Kanununun 53 ve 55 nci maddeleri hükmüne göre gerçek usulde Gelir Vergisine tabi bulunan ve kazançlarını bilanço veya işletme hesabı esasına göre tespit etmek mecburiyetinde olan çiftçilerin, diledikleri takdirde götürü gider usulüne göre vergilendirilme imkânı, 1975 ve daha sonraki yıllar ziraî kazançlarına uygulanamayacağı gözönünde tutularak, en az üç yıllık bir süre daha götürü gider usulünün uygulanabilmesini temin için, madde ona göre düzenlenmiştir.

Madde 2. — 1975 yılından başlamak üzere üç yıllık bir süre daha götürü gider usulüne göre vergilendirmeyi temin ve herhangi bir gecikmeye yer vermemek için, kanunun yürürlük tarihi bu madde ile yayım tarihi olarak belirtilmiştir.

Madde 3. — İşbu madde, kanun tekniğinin bir gereği olarak düzenlenmiştir.

Bütçe Plan Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plan Komisyonu
Esas No. : 2/301
Karar No. : 74

30 . 6 . 1975

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan «İzmir Milletvekili Cemal Tercan ve 3 arkadaşının, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 1631 sayılı Kanunla değişik geçici 4 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi» Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de hazır bulunduğu oturumda incelendi, görüşüldü;

Bilindiği gibi 202 sayılı Kanunun geçici 4 ncü maddesine göre çiftçilerin defter tutma mükellefiyeti 1964 yılına kadar durdurulmuştu. Daha sonra bu süre çeşitli tarihlerde çıkarılan kanunlarla 1974 yılı sonuna kadar uzatılmış, bu defa kanunen tanınan süre 1974 yılı sonu itibariyle bitmiş olduğundan çiftçiler götürü gider usulü ile vergi ödemekteyken gerçek usulde defter tutmakla karşı karşıya kalmışlardır. Defter tutmanın günümüz şartlarında çiftçilerimiz için ne kadar zor olduğu aşikârdır.

Gerek defter tutacak muhasebeci bulabilme ve gerekse kanunen zorunlu vesikaların toplanabilmesi çiftçilerimiz için büyük bir külfettir.

Yukarıdaki gerekçe doğrultusunda çiftçilerimizi bu müşkülden kurtarmak gayesiyle ve sürenin uzatılmasını teminen, hazırlanarak komisyonumuza intikal eden teklif komisyonumuzca da yerinde görülerek maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Teklifin 1 nci maddesinin görüşülmesi sırasında verilen bir önerenin kabulü ile teklif daha da genişletilerek ve tanınan sürenin 1977 yılı yerine 1978 yılı sonuna kadar uzatılmasıyla ve teklifte 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 1631 sayılı Kanunla değişik geçici 4 ncü maddesinin tâdili istenirken bu ibarenin teknik açıdan hatalı olduğunun tespiti ile 202 sayılı Kanunun 642, 890, 1132 ve 1631 sayılı kanunlarla değişik geçici 4 ncü maddesinin tadili şeklinde yapılan düzeltme ile,

Bu düzeltme doğrultusunda kanun başlığının 1 nci maddeye uygun şekilde yeniden tedviniyle,

Teklifin 2 nci maddesi, yürürlük tarihinin 1 . 1 . 1975 olarak düzeltilmesiyle,

Teklifin 3 ncü maddesinin bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür yerine, Maliye Bakanı yürütür şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan
Aydın
İ. Sezgin

Sözcü
Kayseri
H. Nakiboğlu

Ankara
H. T. Toker

Aydın
M. Ş. Koç

Denizli
H. Oral

Giresun
O. Yılmaz

Gümüşhane
T. Yücel

Isparta
A. İ. Balım

İçel
İ. Göktepe
İmzada bulunamadı.

İstanbul
A. N. Ölçen

İstanbul
M. Parlar

Kayseri
C. Cebeci

Kütahya
İ. Ersoy

Malatya
A. Karaaslan
İmzada bulunamadı.

Manisa
H. Okçu

Ordu
B. Taranoğlu
İmzada bulunamadı.

Samsun
D. Kitaplı

Sivas
A. Durakoğlu

Tekirdağ
Y. Alpaslan

Tokat
H. Abbas

**İZMİR MİLLETVEKİLİ CEMAL TERCAN VE 3
ARKADAŞININ TEKLİFİ**

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 1631 sayılı Kanunla Değişik Geçici 4 ncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 1631 sayılı Kanunla Değişik Geçici 4 ncü Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976 ve 1977 yıllarında götürü gider usulünün şumülü;

Geçici Madde 4. — Gelir Vergisi Kanununun 53 ve 55 nci maddeleri hükmüne göre gerçek usulde Gelir Vergisine tabi bulunan ve kazançları blanço veya işletme hesabı esasına göre tesbit etmek mecburiyetinde olan çiftçiler (1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976 ve 1977 yıllarına ait ziraî kazançları üzerinden diledikleri takdirde götürü gider usulüne göre vergilendirilirler.

Mükellefler bu hususu vergi dairelerine verecekleri yıllık beyannamelerinde açık bir şekilde belirtmeye mecburdurlar.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**BÜTÇE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununu Değiştiren 202 Sayılı Kanunun Değişik Geçici 4 ncü Maddesinin Tadili Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 19 . 2 . 1963 tarih ve 202 Sayılı Kanununun 642, 890, 1132 ve 1631 Sayılı Kanunlarla tadil edilen geçici 4 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Geçici Madde 4. — Gelir Vergisi Kanununun 53 ve 55 nci maddeleri hükmüne göre gerçek usulde Gelir Vergisine tabi bulunan ve kazançlarını bilanço veya işletme hesabı esasına göre tespit etmek mecburiyetinde olan çiftçiler (1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977 ve 1978) yıllarına ait ziraî kazançları üzerinden diledikleri takdirde götürü gider usulüne göre vergilendirilirler.

Mükellefler bu hususu Vergi Dairelerine verecekleri yıllık beyannamelerinde açık bir şekilde belirtmeye mecburdurlar.

MADDE 2.— Bu Kanun 1.1.1975 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

